

**АКАДЕМИЯ ЗА МУЗИКАЛНО, ТАНЦОВО И ИЗОБРАЗИТЕЛНО ИЗКУСТВО-
ПЛОВДИВ**

ФАКУЛТЕТ „МУЗИКАЛНА ПЕДАГОГИКА”

КАТЕДРА „ОРКЕСТРОВИ ИНСТРУМЕНТИ И КЛАСИЧЕСКО ПЕЕНЕ”

РЕЦЕНЗИЯ

за дисертационния труд

на **Георги Донеv Шамлиев**

на тема:

**„Претворяване системата на Й. Й. Фукс от “Gradus ad Parnassum” в
българската образователна и научна литература”**

за присъждане на образователната и научна степен „доктор”

Рецензент:

доц. д-р Пламен Първанов

**АКАДЕМИЯ ЗА МУЗИКАЛНО, ТАНЦОВО И ИЗОБРАЗИТЕЛНО
ИЗКУСТВО-ПЛОВДИВ**

професионално направление 8.3 *Музикално и танцово изкуство*

Настоящата рецензия е резултат от представените от докторанта Георги Шамлиев дисертационен труд, автореферат, експозе и автобиография.

Представяне на докторанта

Георги Донеv Шамлиев започва да изучава музика още в средното училище в родния си град – Димитровград. През 2000г. завършва бакалавърската си степен в АМТИИ със специалност „Музикална педагогика”, а следващата година придобива степен „магистър” със същата специалност в СУ „Климент Охридски”. През 2001-2002г. прави специализация по пиано в АМТИИ при доц. д-р Татяна Гилова. През 2010-2012г. изучава „Публични финанси” в УНСС, откъдето придобива още една образователна степен „магистър”.

Педагогическа дейност и постижения

Педагогическата си дейност докторантът започва през 2002г. В продължение на 10 години Шамлиев преподава пиано в СОУ „Васил Левски” гр. Димитровград. През 2012г. е номиниран за „Учител на годината” в родния си град. През 2016г. Георги Шамлиев е поканен да журира в XVI Национален конкурс за детска забавна песен на фолклорна основа „Златен извор” гр. Димитровград.

Актуалност на темата на дисертацията

Дисертационният труд на Георги Донеv Шамлиев е разработен в съответствие с нормативните изисквания за присъждане на образователна и научна степен „доктор”. Преминавайки през задължителните процедури на обсъждане, контрол и с решение на Факултетния съвет „Музикална

педагогика” от 25.01.2018 г., докторантът е насочен към защита на дисертацията.

Изследването на тема: *„Претворяване системата на Й. Й. Фукс от “Gradus ad Parnassum” в българската образователна и научна литература”* е подходящо и целесъобразно. Научното изследване е с педагогическа насоченост и със сериозни приноси качества.

Изследването систематизира и обобщава различните начини на тълкуване и употреба методиката на австрийския теоретик, композитор и диригент – Й. Й. Фукс, анализирана и претворена от българските теоретици. Впоследствие тя намира място в образователния процес по полифония. Това изследване дава сериозно основание и насока следващи научни разработки, свързани с подобни теми, да се съобразят и да търсят опорни точки с труда на докторанта Георги Шамлиев.

Обща характеристика на дисертационния труд

Целта на изследването е да се проследят, анализират и обобщят начините на претворяване системата на Фукс от страна на българската образователна и научна сфера.

Обект на изследването са видове контрапункт в двугласа.

Предмет на изследването е развитието на основните теоретични положения при Фукс в българските учебници.

Водещата цел на дисертационния труд може да се определи като сравнителен анализ.

Дисертацията съдържа увод, четири глави, изводи и заключение, научни приноси на изследването, публикации и приложения. Текстът е

ясен и добре структуриран. Методологията и подходите в работата са целесъобразни за осъществяване на поставените задачи, които изискват:

- да се анализират, обобщат и систематизират теоретичните идеи на Фукс в двугласния контрапункт;
- да се изследват българските автори, техните учебници и теоретични трудове;
- да се установи до каква степен българските теоретици се придържат към фундаменталния труд на Фукс.

В първа глава са представени биографични данни на австрийския теоретик, композитор, диригент и органист – Й. Й. Фукс; предисторията на капиталния труд на Фукс – „Gradus ad Parnassum” /”Степените на Парнас”/; последователите на Фукс и неговите методи; водещи принципи в системата на Фукс, нотни примери, цитати и др. Още в първа глава текстът е максимално съдържателен и целенасочен. Докторантът прави важни анализи и заключения, свързани с теорията на Фукс. Даваме си сметка, че евентуални пропуски в анализите и заключенията биха провокирали други тези и допълнителни въпроси.

Втора глава разглежда развитието на идеите на Фукс в българските учебници. Докторантът прави сравнителен анализ спрямо методите на Фукс и тяхното място в учебните пособия на Димитър Радев – „Контрапункт. Прост и сложен контрапункт, имитация, канон и фуга” (1941г.), Асен Карастоянов – „Контрапункт” (1954г.), Здравко Манолов – „Полифония. Учебник за средните музикални училища” (1975г.), Димитър Христов – „Полифония. Учебник за студентите от Българската държавна консерватория” в съавторство със З. Манолов (1965г.), Ангел Ангелов –

„Прост и сложен контрапункт. Учебник по полифония” в съавторство с димитър Ангелов (2016г.). Споменават се и редица източници на чуждоезични автори, които се оповават на системата на Фукс. Своето място в тази глава намират биографичните данни на българските теоретици и педагози с голям принос в българската култура и образование. Смятам, че тази част от изследването е добре структурирана и последователна. Проследява най-точно *развитието* на българската полифонична литература, основана на теорията на Фукс, което „*потвърждава нейната значимост*” /стр. 62 Дисертационен труд/.

Трета глава изследва теорията за еволюционизма и влиянието ѝ върху българската образователна полифонична литература. Шамлиев проследява отношението към еволюционистката теория на същите български автори, чиито полифонични идеи са разгледани във втора глава. Тъй като тази теория е най-разпространена в Англия през XIXв., докторантът насочва своето внимание и към някои английски теоретици и техните трудове. Друг важен момент в трета глава е третирането на метричните времена във вокалната полифония от XV-XVIв. След изложение на научно аргументирани въпроси докторантът въвежда понятията „*акцентно*” и „*неакцентно*” метрично време в съответствие с „*гръцките термини thesis и arsis, които използва Фукс*” /стр. 118 Дисертационен труд/.

Четвърта глава създава паралел между системата на Фукс и нейното претворяване от българските теоретици от *cantus firmus* до всички видове контрапункт. Докторантът си служи с нотни примери, част от които са авторски. Тук Шамлиев изключително детайлно съпоставя възгледите

на всеки от по-горе споменатите български теоретици. Засегнати са всички важни теоретични въпроси на полифонията.

Изводите, които докторантът прави в **заключението** на дисертацията си, потвърждават съществената роля на изследването от педагогическа гледна точка.

В **Приложение 1** са представени нотни примери на контрапунктични решения на Й. Й. Фукс.

В **Приложение 2** докторантът предлага свои примерни решения на контрапунктични видове, използвайки *cantus firmus* на Й. Й. Фукс.

В своето научно изследване докторантът коректно цитира българска, европейска и руска литература. В Библиографията са изведени общо 20 заглавия (16 на кирилица и 4 на латиница), както и информация с връзки към интернет източници, отбелязани коректно.

Авторефератът обобщава съдържанието и структурата на труда и акцентира върху важни аналитични, теоретико-интерпретационни моменти и изводи от изследването.

Дисертацията на докторант Георги Шамлиев отговаря напълно на професионалните стандарти за качество и е съществен принос в българската образователна система. Темата е базирана на задълбочено изследване на утвърдени похвати на значими български музикални теоретици, проследявайки развитието на образователната система, взаимствана от западноевропейските школи векове назад. Смятам, че формулираната тема притежава перспективна образователно-научна и педагогическа насоченост. С натрупаните познания, педагогически опит и

отношение към полифонията в музикалната теория, считам че докторантът има отлична теоретична и практическа подготовка.

Поздравявам научния ръководител – проф. Ангел Ангелов за приноса в създаването на този ценен дисертационен труд, който безспорно има своето важно място сред образователните трудове на съвременното музикално изкуство.

Като цяло трудът има теоретико-практическа насоченост и може да се използва от студенти и преподаватели. Налице е задълбочено познаване на поставените проблеми.

На основата на казаното до тук оценявам високо докторската дисертация и предлагам на уважаемото научно жури да присъди на Георги Донеv Шамлиев образователната и научна степен „доктор” по специалност 8.3. „Музикално и танцово изкуство”.

20.02.2018г.

гр. Пловдив

Доц. д-р Пламен Първанов